

Forandringer kunde ske et Omslag. Jeg tror nu ikke engang, at det vilde være saa meget ubeskedent at antage, at der kunde være Noget, som havde været i stor Tvivl netop ogsaa paa Grund af den Maade, hvorpaa Afstemningen kom for og maatte komme for, og at disse, naar de saa, at man fastholdt dette Forslag, og ogsaa erfarede Ministeriets Stilling overfor det, da kunde føle sig opfordrede til at fravige deres Stemmegivning ved 2den Behandling. Det forekommer mig virkelig ikke, at man kunde indvende noget Væsentligt derimod, men endnu mindre vilde det være Tilfældet, naar der blev fremsat og blev vedtaget Ændringsforslag, som vare af en bestemt og meget indgribende Betydning, eller som i alt Fald Gære, om ikke den ærede Ordfører, kunde opfatte som saadanne; at de i Genhold dertil nu gif over til et Forslag, som de ikke tidligere havde stemt for, synes at være saa naturligt og at ligge saa nær for efter den Vej, som man ellers pleier at gaa, at det som sagt vilde være overraskende, om dette Forsøg ikke var blevet gjort, hvorimod det ikke synes overraskende, at det er blevet gjort. Naar nu det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds talte om, at han ikke vilde lade sig „affpise“ med noget saa Lidet, saa taler han jo i det Hele taget i en saadan Form, som om han havde at raade over alle Kirkens Indtægter; ved „ham“ mener jeg just ikke ham personlig, men som om det var Rigsdagen, der kunde sidde til Doms over, hvor meget den vilde lade sig affpise med. Men nu er Faktum, som jeg ofte har gjort gjældende, dette, at Rigsdagen som saadan slet ikke har dermed at gjøre, men at det er den kirkelige Bestyrelse — og altsaa Ministeriet, der repræsenterer denne — der har dermed at gjøre, og det forekommer mig derfor at være en forunderlig Benyttelse af Sprogbrugen, naar det kommer til at hedde, at Rigsdagen ikke vil lade sig affpise med at faa en væsentlig Medvirkning, hvor den forhen ingen havde. Det nævnte Udtryk, skjøndt det ikke er meget smagfuldt, vilde snarere kunne benyttes i denne Sag fra Kirkestyrelsens Side, thi for den er der virkelig Spørgsmaal om at lade Noget gaa bort af det, som den nu har.

— Efter disse almindelige Betragtninger over de 4 Ændringsforslag skal jeg, skjøndt meget kort, ogsaa udtale min Opfattelse med Hensyn til de enkelte Forslag. Det er en Selvsølg, at jeg meget maatte holde paa, at man ikke nu yderligere nedsetter den høieste Lønning, som tiltaas de geistlige Embedsmænd. Jeg vil nu slet ikke tale om den tidligere Tilstand — man ser jo saameget Stort falde i denne Tid, at, selv om Præstetalde paa 10,000 Rd. saldt dybt ned, vilde dette ikke fremkalde nogen Mehlidenhed — men jeg vil blot sige, at jeg dog virkelig ikke kan antage, at man skulde finde, at der var Grund til, fordi visse Præstetalde tidligere havde været saa store, saa at lade dem synke ned under det Niveau, som man iøvrigt finder passende, og naar man tidligere har haft 400 Kald, som have været lønede høiere, ja for Manges Vedkommende betydeligt høiere, end der her er Tale om, saa synes det, at man ved at komme ned til en Lønning, som, foruden fri Bolig, er ansat til 2,100 Rd., der jo er det høieste Beløb, hvortil der kan naas, eller idetmindste det Beløb, man kan gjøre nogen som helst sikker Regning paa, er kommen saa langt ned som vel muligt overfor den store Klasse Mænd, der ere i Stillinger som Geistlige, og som dog, selv bortset fra de almindelige Grunde, der kunde gjøre det vanskeligt nok for dem at subsistere med et saadant Beløb, ganske vist heller ikke burde være i saa trang en Stilling, at de ikke vilde kunne vise en vis Art af Godgjørenhed. Om det end ganske vist altid er noget vanskeligt at fremsætte nogen Paaastand i den Henseende, saa tror jeg dog neppe, at det kan modsiges, at der rundt omkring i Landet er mange Præster, som vise den Art af Godgjørenhed, der bestaar i en rundelig Uddeling navnlig af Lepnetsmidler til de fattige i deres Sogn, Noget, som dog ogsaa maa tages med i Betragtning her. Jeg synes, at naar man ser hen til Alt dette og sammenligner det, man her tænker paa at yde Præsterne, med de Lønningsbeløb, som man ellers har foreskrevet for juridiske Embedsmænd eller andre dermed i Klasse Staaende, med hvilke Præsterne vilde kunne sammenlignes, saa vilde det, være høist besyn-